

Українці цінують свої права і свободи, хоча погано орієнтуються у змісті і походженні прав людини, сутності правових механізмів. Такими є результати дослідження, проведеного Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва та фірмою «Юкрейніан соціолоджі сервіс» на замовлення Програми розвитку ООН в Україні та у співпраці із ГО «Центр інформації про права людини» і Офісом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Як показало дослідження, 78% українців вважають право на життя найважливішим правом людини. Помітно частіше про нього згадували на Донбасі (куди входить і Маріуполь). На перших позиціях у рейтингу найважливіших прав тут, як і загалом по Україні, також опинилися право на соціальне забезпечення, право на житло та право на освіту.

Серед цінностей найбільш актуальною для мешканців Донбасу виявилась безпека. «Безпеку як основну цінність тут обрали 91% опитаних. На другому місці опинилась свобода (83%), а третьому – справедливість (67%). Цікаво, що частіше, ніж в інших регіонах, на Донбасі висловлювали готовність терпіти матеріальні труднощі заради збереження своїх прав – цей варіант обрали більш ніж половини опитаних», – говорить Світлана Колишко, керівниця групи з прав людини, координаторка проекту Програми розвитку ООН в Україні.

За словами Володимира Яворського, члена авторського колективу дослідження, загалом дані у різних регіонах різняться: «Донбас виглядає істотно більш позитивно та лояльніше до прав людини, ніж інші регіони країни, особливо Захід, де населення більше підтримує неправові механізми захисту власних прав, у тому числі корупційні, а також більшу роль відіграють інші цінності, такі як мораль і релігія».

Мешканці Донбасу продемонстрували високий рівень неприйняття колективної відповідальності. Так, близько 38% (найвищий показник по Україні) вказали на неприпустимість дій, подібних до нападу на ромську громаду в Лощинівці. В цьому регіоні

Автор: Анна

01.02.2018 14:31

також найвищим є рівень несприйняття ідеї самосуду – 71% цілковито проти цього. На Донбасі до того ж рішучіше налаштовані не виправдовувати злочини, вчинені українськими військовими в зоні бойових дій: понад 80% опитаних вважають, що жодних виправдань цьому бути не може, в той час як загалом по Україні цей показник становить 48%.

«Ці дані свідчать про те, що люди, які безпосередньо зіштовхнулися зі збройним конфліктом і пов'язаними з цим брутальними порушеннями прав людини, тортурами, самосудом, різноманітними обмеженнями, потім набагато менше схильні підтримувати такі методи і набагато більше цінують свободу та мають вищий запит на справедливість», – вважає Тетяна Печончик, голова правління Центру інформації про права людини.

Крім того, населення Донбасу трохи краще орієнтується у походженні прав людини. Тут найбільша частка тих, хто вважає, що ці права належать кожній людині від народження, а не надані державою, визначені релігією тощо.

«Що стосується рівня дотримання прав людини, на Донбасі середні оцінки дотримання практично всіх прав є найнижчими з-поміж усіх регіонів. 60% опитаних на Донбасі заявили, що за останні кілька років ситуація з правами людини погіршилася (загалом по Україні таких – 30%)», - розповів Андрій Сухарина, аналітик Фонду «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва.

Стосовно порушень, з якими особисто стикалися опитані на Донбасі, частіше, ніж мешканці інших регіонів, вони згадували про порушення права на вільні вибори та права на свободу пересування.

Найбільш ефективними способами захисту прав людини в уявленні мешканців Донбасу є звернення до Європейського суду з прав людини, звернення до Уповноваженого Верховно́ї Ради з прав людини, а також до міжнародних організацій, до правозахисних організацій і ЗМІ.

«На відміну від решти України, до п'ятірки ефективних способів захисту і відстоювання своїх прав на Донбасі не увійшла ні поліція, ні суд. Це свідчить про серйозну кризу довіри мешканців цього регіону до правоохоронної і судової системи», - додала Тетяна

Автор: Анна
01.02.2018 14:31

Печончик.

Важливим для Донбасу виявилось питання дискримінації: 74% мешканців регіону вважають її дуже або скоріше серйозною проблемою (тоді як по Україні такої думки дотримується 60% опитаних). Тут заявляли про існування дискримінації за віком, статусом вимушеного переселенця, політичними поглядами, а також частіше повідомляли про випадки дискримінації за гендерною ознакою.

Загалом у регіональному розрізі Донбас виявився більш толерантним до різних груп населення (колишніх засуджених, людей з непопулярними політичними поглядами, вимушених переселенців, ромів, безробітних, безхатцентів тощо) – тут більша кількість людей вважає, що права цих груп не можна у жодному разі обмежувати. Проте менш толерантними, ніж решта України, мешканці Донбасу виявилися до наркозалежних і ЛГБТ-спільноти.

ДОВІДКА

Презентація дослідження відбулась у межах регіонального туру «День прав людини у вашому місті». Маріуполь — четверте місто на мапі туру. Подія вже відбулася у Дніпрі, Львові та Чернігові. Попереду проведення подібних акцій в Одесі та Харкові. Проект реалізується Центром інформації про права людини за підтримки Програми розвитку ООН в Україні.

Автор: Анна
01.02.2018 14:31

